Մանզումէի Էֆքեար սենեակ 300 Նիւսխէ վերիլիպ, սենէվի դը յմէթի, իսթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 250, վէ ալթը այլըղը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին բօսթա փարաբը տախի իչինտէ օլարագ, սենէվի դէյմէթի սաղ ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տըր։

Վէ պէհերանիւսխէսի 40-ար փարաչա սա թէյաճագ տըր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Իսթանպոլ մէրքէզ նամ եէրդէ տրամ 1 ղրշ։ Տաշրա 3 իքինճի տէֆասը, 2 վէ իւչինճի վէ սայիր տէֆասրը տա 1էր ղրշ. ալընաճագ տըր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Պէյ-օղլունտա Տօղրու-խօջա 467 նիւմէրօլու թանէտէ Լէվանթ Հէրալտ Թաղէտէնէսինտէ Կարապետ Յ. Փանոսեան իսմինէ կէտնաէրիլէճէք տիր։

Լանթրէն պէհէր սաթը իչին պէրինճի տէֆասը 3 իքինճի տէֆասը, 2 վէ իւչինճի վէ սայիր տէֆասրը տա 1էր ղրշ. ալընաճագ տըր։

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ | 1869 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 ՀԻՄԱ | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 1870 ՅՈՒՆՎԱՐ 7 | ՆՈՒՄԷՐՕ 1118

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Մ. Ռօշֆօրան, Մարսէյէէզ նամ եէնի զազէթասը, բիւնումայի զուհուր իյլէմիշ իսէ տէ, էհալի թարաֆընտան բէք ազ գապուլիէէթ պուլմուշ իմիշ։

Փարիսին Սօսիալիսթ զազէթալարը, Իմբէրաթօրիչա հաղրէթլէրինէ գարշը, աղըզ պօզուգլուղու իւզրէ հիւճմ ելթմէքտէ օլուռգլարընտան, Հիւքիւմէթ թարաֆընտան սըգըշտըրըլմագտա իմիշլէր։

—Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան Պահրի-հազէր իւզէրինէ օլան Պալխան քէօրֆէզինէ իրսալ ղըլընան թադրմ 1,500 նէֆէր բիատէ ասքէրի իլէ 60 պարկիրաէն իպարէթ պուլունմագտա ադը։

Պունլար, ղրշը, մէզքիւր իսպիզ մահէլլտէ կէչիրմէք իչին, հէր պիր լէվազիմաթլարընը, պօլ պօլ, պէրապէր կէօթիւրմիւշլէր տիր. վէ իլք պահարտա, Խիվա մէմալիքինէ կիրմէյէ հաղրըլանաճազլարը մէմուլ օլունուր։

—Միւճթէմէայի Ամերիգանըն Նիու Ճէրզի տէմիր եօլու տրապալարընըն զարուճուսու, պիկէթիպիզ պիր եօլճու պուլունտուղունու կէօրտիւքտէ, տրապալար պիր քէօրբիւ իւզէրինտէն կէչմէքտէ իքէն, տէր հալ տուրտուրթմուշ, վէ մէրգում պիլէթիպիզ եօլճուեու, գօլունտան թութուպ տիշարը իթմիշ տիր։

Ռէօրբիւնիւն իւզէրինտէ, տրապալարն կէչիտինտէն պաշգա տուրաճագ եէր պուլունմամըշ օլտուղունտան, պիչարէ եօլճու, սուեուն իչինէ տիւշիւպ պօղուլմուշ տուր։

Էհալի պունու իչիթտիքտէ, թապիաթը իլէ, մէրգում գարուճուեա գարշը հիտտէթլէնմիշ իսէ տէ, մէրգում հալէա տէրտէթ իտիմմիշ տիր։

—1870 սէնէսի իչին նէշը օլունան Ամանաք տը Կօթա նամ եէնի բուղնամէտ օգունտուղունա կէօրէ, Բաբա հաղրէթլէրի, Էվրօպա հիւքմտարլարընդն էն եաշլըսը տըր. միւշարիէյհ հաղրէթլէրի 77 եաշընտա պուլունմագտա տըր։

Անհալթ տիւգալըղընդն, Լէօրօտ տիւգասը, եաշլըլըգտա իքինճի օլուպ 0 տախի 75 եաշընտա իմիշ։

Բրուսիանըն Կիյեօմ գրրալը, իւչիւնճիւիւ օլուպ, 72 եաշընտա պուլունմագտա տըր։

Հէվսինտէն գիեատէ հիւքիւմտարլըգ քիւրսիսինտէ օթուրմուշ օլանը տախի, Ինկիլթէրրա գրալիչասը տըր։

Միւշարիէյհա հաղրէթլէրի, սայիր հիւքմտարլարընդն էն էսքիսինտէն տախի, 5 սէնէ էվվել, եանի 1837 սէնէսինտէ, Թախթա ճիւլիս իյլէմիշ օլուպ, 32 սէնէտէն պէրու հիւքմտարլըգ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

—Ֆրանսանըն տէմիր եօլ արապալարընդն պէրիսինտէ, զաթընդն պիրիսի իլէ պիր զաթիլին էլինտէն գուրթուլմուշ տուր։

Մէրգում զաթ, տիկէր պէրիսի իլէ արապանդն տէրուինինտէ պուլունմագտա իսի, եօլտա, օլ տիկէրի քէնտի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ, վէ օլ արատա, արապալար տուրմամըշ օլտա, շիւրհէսիզ, գաթիլին բէնչէսինէ գուրպան կիտէճէք իմիշ։

Գաթիլ, արապալարընդն տուրտուղունու կէօրիւր կէօրմէզ, տէր հալ, արապատան տիշարը ֆըրլանըպ գաչմըշ իսէ տէ, մէրգում զաթընդն ըսրըմըշ օլտուղու նէշանէլէրի, բարմագլարը իւզէրինտէ կէօրիւլիւպ թանըլմըշ, վէ ախզ ու կիրիֆթ իտիլմիշ տիր։

—Ֆիկարօ նամ Փարիս զազէթասընտա օգունտուղունա նէզարէն, իմբէրաթօրիչա հաղրէթլէրի, Շարգտան, պիրլիքտէ Փարիսի կէօթիւրմիւշ օլտուղու սանսրգլարընը ամրշ օլտուղունտան, Թիւյլերի ամրայը, ատէթա, պիր չարշը հէյկէթի քնսպ իյլէմիշ տիր։ Միւշարիէյհա հազրէթլէրինէ, պաշգալարընա հէտիյէ վէրտիյի չէյլէրին իչինտէ պիր չօգ ճինս տախի, Մըսրը բապուճլարը պուլունմագտա իմիշ։

Կէօրիւնիւր քի, պու գըշշին մէզքիւր բապուճլարը, զայէթլէ իլերուտէ օլան պիր մօտա օլաճագլար տըր։

—Էվրօպատա նէշը օլունան եէնի պիր քիթապտա, խիլաֆը շէրի օլան ատաղուշլար հաղղընտա, մէմալիքլէրինէ, պիր պիրլէրինէ նէսպէթլէն օլան ֆարգլարը, շու ատիխէքի սուրէթտէ պէկան խոիմիշ տիր։

Էն զիեատէ էհլի ըրդ էհալիսի օլան մէմալիք, Հօլանտա (Ֆիլէմէնք) մէմալիքի օլուպ, օրատա խիլաֆը շէր տօղան չօճուգլարընդն սաեըսը, եիւզտէ 4 է պուլիղ օլմագտա տըր։

Պունուն արդտընտան կէլիր Իսրանեա մէմալիքի, պուրատա տախի եիւզտէ 5 1/2 խիլաֆը շէր տօղանլար պուլունմագտա տըր։

Ինկիլթէրրատա, Ֆրանսատա, Բելճիսիատա, Ռուսիատա, Իթալէատա, վէ Պէլճիդատա, խիլաֆը շէր տօղանլարընդն սաեըսը, եիւզտէ 7 տիր։

Ամէրիկատա, Եըվէտտէ, վէ Նօրվէճիատա իսէ, պագըսընտա եիւզտէ 8 վէ պաղըսընտա տախի, եիւզտէ 9, խիլաֆը շէր տօղանլար վար տըր։

Պիրթէմպէրիտէ, եիւզտէ 11, վէ Սաքսոնիատա, եիւզտէ 15 օլուպ, հէլի հէլիսինտէն զիեատէ ֆէնատը օլան Պավիէրա մէմալիքինտէ իսէ, հէման եիւզտէ 21 խիլաֆը շէր տօղանլար պուլունմագտա իմիշ։

—Բօմատա թէճէմմիւ իտէն, Ռումի բուհանի մէճլիստէ հաղրը պուլունան, վէ հիւքիւմտար սիլքինտէն օլան ղէվաթը միւհիմմ, շու ատիխէքիլարտէն իպարէթ իմիշ։

Ամէրիգա իմբէրաթօրիչասը, սապգը Նաբօլի գրրալը, սապգը Թոսքանա պիւյիւք տիւգասը վէ տիւշէսասը, սապգը Բարմա տիւգասը վէ տիւշէսասը, Թրանի, Թրաբանի, Ճիրճէնթի, Գազէրթա, Պարի, Գօնթալրը վէ Գանթէսալարը, Պիրթէմպէրկ գրրալիչասը, վէ Պէրա Գոնսթանթինօճնա պիւյիւք տիւշէսասը։

—Անկահ իլի շաղա իթմէքլիյին, նէ տէրէճէտտէ մուխամարալը պիր շէյ օլտուղու, պինէրճէ թէճրիպէլէր իլի իսպաթ օլմուշ, վէ խայլիճէ ճանլար նահադդ եէրտէ թէլէֆ օլմուշլար տըր։

Զօղլարտան պիրիսի օլան շու ատիտէքի ճանճանճադ վազաեը, օղուեանլարըմըզդն տիգդաթը թամամէլէրինէ հէվալէ իտէրէք, եօյէ ճահիլճէ շաղալարտան կէրի տուրմալարը հագդընտա պիւյիւք պիր նասիհաթ տահա ալմալարընը մէմուլ իտէրիղ։

Լօնտրանդն, Ռօթրդամ նամ տէմիր եօլ արապալարը մէրքէզի եագընլարընտա, ուֆագ պիր պիրահանէ իշլէթմէքտէ օլան էնթիեարճա պիր ատէմին, դայէթլէ տիրպէր վէ կէնճ պիր դրդը օլուպ, անը, սայիր պիր պիւյիւք պիրա ֆաբրիգասընտա իշլէմէքտէ օլան պիր տէլիգանլըեա նէշանլամըշ իտի։

Մէրգում տէլիգանլը, չօղ տէֆա, իթթիեարը պիրահանէսինէ կէլտիքտէ, պիրահանէնին պիր թարաֆընտա պուլունան էվինէ տախի վիզիթա վէրէք, նէշանլըը պուլունան դըզ էլէ կէօրիւշիւր, վէ հէչ պիր տէֆասընտա, ատը պիր քէրրէ կէօրմէքսիզին, պիրահանէտէն տիշարը չըղմազ իտի։

Հէրէ, տէլիգանլը իլէ նէշանլըը պէֆինտէ, օլան մուհապպէթին շիտէթի, սան տէրէճէտտէ օլուպ, եօյէ ֆուրսաթլար էլէ կէչիրիլտիքճէ, թարաֆէյնտէն, թարիֆ օլունմազ սուրէթտէ մէսէրրէթ ալէամէթլէրի իղհար իտիլիր իտի։

Կէչէն կիւնլէր, մէրգում տէլիգանլը, երնէկ պիր իշ զըմմը իլէ իթթիեարը ֆաբրիգասընա կիթտիքտէ, տտէթտէն օլտուղու վէճհ իւզրէ, նըշանլըսընա տախի պիր վիզիթա վէրիր, վէ պիրպիրինտէն այրըլտըքլարը հէնկեամտէ, ատքէրի պիր սէլամ օլմադ իւզրէ, տէլիգանլը, օտանընդն պիր քէօշէսինտէ պուլունան բաալը պիր թիւֆէնքի էլինէ ալըր, վէ նէշանլըսընդն պաշընա տօղրու չէվիրէրէք, իչի պօշ զանն իթտիյի սիլահլա, մէրգումէյի վուրուր։

Ճահիլ տէլիգանլը, խէթասընը թանը իսէ տէ, չի ֆայէտէ քի էշ էշտէն կէչմիշ պուլունուր, վէ թիւֆէնքին սէսինտէն եօղարը դօշմուշ օլան էնթիեար իլէ պիրէքտէ, տիվանէ կիպի գրդը իմտատընա դօշուղլարընտա, բուհունու թէսլիմ իթմիշ պուլուրլար։

Պիչարէ գրդը պօղաղը գան իլէ միւլէմմա օլմուշ, վէ զուրղուն, պօղաղընդն պիր թարաֆընտան կիրիպ, տիկէր թարաֆընտան չըղմըշ իտի։

Դրդ, քէնտիսի տախի, թիւֆէնքին տօլու օլմուշ օլտուղունու պիլմէդ իմիշ. չինքի մէզքիւր թիւֆէնք, պէշ օն սէնէտէն պէրու էլէ ալընմամըշ օլուպ պիր թարաֆտա գալմըշ իքէն, օլ սապահրը, պապասը, քէնտինէ խատրաթ վիրմէքտէ օլան պաթթալ պիր քէտէյի վուրուպ եօլտիրմէք նիկէթի իլէ սօլտուրուպ հաղրը իթմիշ, վէ անճագ նիյէթի իճրատը իչէն, պիր ֆուրսաթա պէքլէմէքտէ իմիշ։

Մուհաքէմէտ, տէլիգանլը, հէր նէ գատար, ալէյհինտէ հիւքմ իտիլիպ, քէնտինին եօլտիրիլմէսինի արզուլմիշ իսէ տէ, դրդը պապասը, դաղա իլէ պէր շէյ օլմուշ օլտուղունու խատատա իթմիշ օլտուղունտան, տէլի գանլրը սալը վէրմիշլէր տիր. հալ պու քի, եիւրէյինին աճըսընտան, մէրգում տէլիգանլրընդն ղիհնինէ խիֆֆէթ կէլմիշ օլտուղունտան, քէնտինի վուրուպ եօլտիրէճէյինէն դօրդուլմագտա իմիշ։

—Լօնտրանդն Իգնօմիսթ նամ գազէթասը, Ֆրանսա մալիէէսի իւզէրինէ պաղը մալիմաթլար վէրմիշ տիր։

Ֆրանսանդն 1868 վէ 1869 սէնէլէրինտէ, 71,000,000 եախօտ 72,000,000, Ինկիլիզ լիրասընա եապդն Ամսարիֆլէրի. վէ 68,000,000, եախօտ 70,000,000 Ինկիլիզ լիրասը վարիտաթը օլմուշ տուր։

1867 սէնէսինտէ իսէ, Ֆրանսա մալիէէսինին աչըղը, բէք չօղ, եանի 7,000,000 Ինկիլիզ լիրասը օլմուշ իսի. ֆագաթ մէզքիւր եըլըն մալիէէճէ պօղուգլուղու, Լիւքսէնպուրկ մատատէսինէ համ իտիլմէքտէ տիր։

Ֆրանսա, շու եա պու սէպէպլէր իլէ, քէնտի պօրճունա, 130,000,000 Ինկիլիզ լիրասը տահա իլավէ իթմիշ օլտուղունտան, չիմտիքի պօրճունուն եէքիւնիւ, էսհամա բուպթի օլմուշ օլարագ, 500,000,000 Ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլմագտա տըր. բիայատա պուլունան 32,720,000 լիրալըգ աչըգ պօրճու տախի պաշգա տըր։

Պունունլա պէրապէր, չիմտի հիսապ օլտուղունա կէօրէ, վարիտաթը, եըլտա 1,000,000 լիրա արթմըշ տըր. ֆագաթ վէրկիլէրին խաֆիֆլէտիլմէսի իչէն հիչ պիր թէտպիր մէվզրեի իճրայէ գոնմամըշ օլտուղունտան, պագալըմ չիմտիքի սէրպէսթ իտարէ, պունա պիր չարէ պուլաճաղ մը տըր։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

Սիլիսթրէտէ Պէյլիք էճզաճըսը օլան Եփրեմ էֆէնտի Պասմաճեան թարաֆընտան, թարաֆըմըզա վարիտ օլան պիր գրթա մէքթուպտա, մահէլլի մէզպուր գայիմագամը պուլունան Յուսուֆ Զիեա պէյ հազրէթլէրինէ հիւսնի հալլէրի հագդընտա, սէնալէր վէ թէշէքքիւրլէր օգունմուշ օլուպ, վէ վաղիֆէմիզ իքթիզասընճա ուժուժուն մէնֆաաթը նիյէթիյլէ իսէ, մէմուրինէ տէվլէթտէն պաղըլարընը սույի հալլէրինի պէեան իլէ, Հիւքիւմէթի սէնիյյէնին նազարը տիգդաթընը տավէթ իյլէտիկիմիզ միսիլու, ատալէթ, հաղդանիյէթ, վէ իսթիգամէթ իճրասընա, տէվլէթճէ սատագաթ, վէ միլքու միլլէթճէ խալիսէթ վէ ինսանիյյէթ իպրազ իտէնլէր հագդընտա զուհուրա կէլմէքտէ օլան

սէնա վէ թէշէքքիւրի տախի, պիլ մէմնունիյէ պէեանէ միւսարաամ խուէրիզ ։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

Լիվերփուլ 5 յունվար ·

Միտլինկ Նիւ Օրլէանս բամուգու մէնա	11 7/8–12
Սաթըշ 15,000 պալեա ·	
Մալ կէրմէքտէ	
Պուղտայլար տուրկուն, իշ օյմասը	
Կոլաչ Մըսըր պուղտայը	28,9
Արըա, տիւշմէքտէ	23,6
Ազօֆ քէթէն թօխումու	54 ալէն 60

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՖՕՆՏՕ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա 6 յունվար

Ինկլիզ գօնսօլ · գարանտը	92 9/16
Օսմանլը իսթիգ· աչըր	66 3/8 ալէն 5/8
Եսհամը ումումիյէ աչըր	47
» » գաբ·	46 5/16
Եէնի Օսմանլը իսթիգրազը	
Փօրսա տուրկուն գարանտը ·	
Վիէննա գամպիօսու.	

Բարիզ 6 յունվար

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու, աչըլըշը	74
» » գարանտը	73,90
Իթալիան ֆօնտօսու աչըլըշը	57,70
» » գարանտը	57,60
Օսմ· իսթիգրազը (1865) գարան·	333,50
Քուբօն քէսիք	
Եսհամը ումումիյէ աչըր	46,70
» գաբ·	46,80
Փօրսա տուրկուն գարանտը	
Եէնի Օսմանլը իսթիգրազը	305,25

ԵՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՒՐՍԱՍԸ

Գեկտ· 24 Ալմաշամ գարանտը . . .	51– 27
» 2 Մայիսա	51– 6
» » էն էվիլքէ	51– 22
» » էն աչըգը	50– 5
» » Սաաթ 6	51– 20

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԷՎԼԷԹԻ ԳԱՐՇԸ ՊԻՐ ԹԷԱՍԻՒՊ

Սրբազան Հայր, եւ Մեծ · Ընդհանուր Ժողովոյն Վարչութեան ·

Հայաստանի մէկ անկիւնը կեցող վշտակիր ժողովուրդն ալ չի կրնար լռել եւ համբերել, որ իւր օրհնութիւն չի բարձրացունէ առ Ձեր Ամենապատուութեան խնդրելով եւ աղերսելով դարման մեր վշտաց՝ որ կը ծանրանան անգութ ձեռքէ ·

Կարելի՞ է լռութիւն արգելուլ Հայու որդւոյն, մանաւանդ Ձեր զգայուն սիրտ, Հասարակաց Հայրիկ, երբ դեռ անկիրթներու բռնութիւնը պակսած չէ լուսաւորչածին Հայկեանց վրայէն · ինչպէս եւ մենք Տիւրրիկ գաւառի Քեֆֆերուկ գեղջ 30 տունէն աւելի բնակիչքս կը նեղուիմք տեղացի Ալղագներէն · Ցաւալի չէր այնչափ, եթէ միայն նիւթապէս վնասէին մեզ · որքան որ չեն թողուր ազատաբար պաշտել Աստուծոյ հոգին եղող սրբազնագոյն կրօնը, եւ թամուր կը գտնուիմք նախ մեր գիւղի մէջ եկեղեցի մը ունենալէ, որոյ չգոյութեան թէպէտ կաշկանդիմք, բայց անհնար եղած է մեզ ձեռնարկութիւն ընել · զի յեւեալ պատգէիք թելադրեալ մանաւանդ իւրեանց կրօնի կոյր նախանձայոյզ եղող մէկ գենապետէն արտօնութիւն չեն տար մեզ · եւ երկրորդ՝ գաւառապետն վկայ է մեզ գերեզմանատուն մը չունենալնիս · առանց հարցանելով բնիկ հողու մէջ թաղել մեր մեռեալներ, կը հարկադրիմք զանոնք Եփրատ գետի վրայէն անցնելով 4 ժամու չափ հեռաւորութեամբ Ալիւս գիւղաքաղը տանիլ · կրնայ հասկցուիլ թէ քանի դժուարակիր նեղութիւններ կը կրենք այսպիսի յուղարկաւորութեան մը համար · Շատերն ալ կըլլայ որ առանց մկրտութեան շնորհաց, իւրեանց մանկանցն կը կորսին · ո՛հ, այսպէս յեղափոխոյթ թշուառ եմք, չունիմք քահանայ, չունիմք այլ եւ ըէն կարդալու համար դպրոց մը · տանելս՞ ցաւ է այս · երբ ազգութեան խաւարի մէջ կամք կաշկանդեալ · երբ կրօնի անբռնաբարութեան քառաւնքը կը ճնշուի այսպէս Լենկթիմուրի յաջորդներէ, այն ալ Տասնեւիններորդ լուսաւոր դարուս մէջ ·

Արդ՝ կը դիմենք Ձեզ, Սրբազան Հայր եւ ամենապատիւ Տէրք, որ յառաջապէս Օսմանեան օգոստափառ եւ առատաձեռն կայսերէն մեր եկեղեցւոյ չգոյութեան, գերեզմանատան եւ այլ իրաց աղքատութեան համար հրովարտակ մը հանէք, որով այսուհետեւ մեր վրայ տարածուած հարստահարութիւններն վերնան, եւ կարող ըլլամք յառաջ տանիլ ու արծարծել մեր մէջ քրիստոնէութեան եւ ազգութեան ոգին ·

Մնամք եւ այլն ·

Վշտահար բնակիչք Քէֆֆերուկ գեղջ

(Ստորագրութիւնք ·)

Նասըլ քի պալէատէքի մանզումէն անլաշըլմագտա տըր, Բաթրիգխանէ յէ կէօնտէրիլմիշ օլուպ, վէ պիր սուրէթի տախի, ղազէթամըզդա տէրճ իտիլմէք իւզրէ, թարաֆըմըզա կէօնտէրիլմիշ տիր ·

Մէզքիւր մանզումէ նէզարէն, մէզքիւր քէօյտէ պուլունան, վէ 30 ֆամիլեատան իպարէթ օլան Հայլարա, պաշգա միլլէթ թարաֆընտան, քիլ իսէ եարամայաընա միւսաատէ իտիլմէտիքտէն պաշգա, քօլիւլէրինի ալէֆն իթմէքլիկէ տախի միւսաատէ իտիլմէտիկինտէն, ալթը սաաթ մէսաֆէտէ օլան, վէ Եփրատ ըրմաղըն քօյթէ կէչէսինտէ պուլունան պիր քէօյէ կէօթիւրմէքլիկէ մէճպուր օլմագտա, վէ բաբասըզ վէ վարմալըտ գալըրգլըրընտան, օգումագ, եազմագ էօյրէնմէքտէքլէրի չէօյլէ տուրսուն, չօգ տէֆա բուհանի պօրճլարընը պիլէ իճրա իտէպիլմէքլիյէ նայիլ օլմագսըզըն էօլմէքտէ իմիշլէր ·

Պէօյլէ ֆէնալըգլարը եալընըզ թաբիիլէրտէ, վէ Լէնկթիմուր կիւնլէրինտէ օգուտուղումուզտա տախի տիւշմէտէնճէթ օլուպ, վէ խնամիմըզըղըմըզ թագտիրտէ, պըթտըդ պէօյլէ պիր ասըր մէհասինի հասըը հագ բէթի փատիշահիտէ, վէ մէշհէպ սէրպէսթ օլուպ, վէ միւսավաթըն ճայիզ օլմասընա տայիր ֆէրմանլար վէ խաթթի հիւմայունլար մէյտանտէ օլտուղու հալտէ, ասլա իհտիմալ իթմէմէսի լազըմ կէլիր աչըքեար տըր, վէ խնամմամիտասըա հազղըմըզ վար տըր, լաքին, քէմալի էսէֆ իլէ սէօյլէրիզ քի, խնամմատա պօրճլուեուղ, չիւնքի բէօյլէն Բաթրիգխանէյէ պիլտիրիլմիշ պիր մատտէ տըր ·

Տօղրուսու, բէք տէհշէթ վէրիճի պիր հալ, վէ հատտէն գիւատէ թէճաճիւպ իտէճէք պիր սահնէ տըր, մէկէրճի պէօյլէ պիր ասըրտա, քիշինին իպատէթ իտէճէք պիր քիլիսէ, վէ ճէնազէսինի տէֆն իյլէյէճէք իքի արշըն թօփրագ տախի պուլամամասը, պիր միլլէթին չանըընտա՞ն մը տըր, չէրէֆինտէ՞ն մի տըր, վէ աֆվ օլունուր պիր թագսիրա՞թ մը տըր, մէրգումուն պիւչարէ Հայլար, պէօյլէ, մէզքիւր էսէֆինկիզ հալէ, պու կիւն, պու հաֆթա, պու այ վէ պու եըլ տիւշար օլմալըտըր, էյլէ չոգտան պէրու տիւշար օլմուշլար տըր, վէ միլլէթտէ, հէրսէյ Բաթրիքիմ վար տըր, վէ մէճլիսիմ վար տըր տէյէրէք իւմիտ իթմիշ, իֆթիխար իյլէմիշ, վէ բաթրիգլէր, վէ մէճլիսլէր տախի, կիւյա միլլէթին տէրտ ու մէշաքքաթինէ, վէ միլլէթ հուգուգունու հըֆզ ու վիգայէ իթմիշլէր տիր կիպի, այըլըգլար ալըլար, չէրէֆլէր գազանմըշլար, նըշանլարա վէ բիւթիւնլէրէ նայիլ օլմուշլար, վէ համթթա թէշէքքիւրլէր իշիտիպ, ավանլարա, վէ ադլարա, վէ կրօնալարա, վէ հայրենասէրլիք օրֆաթլարընա տախի չայէսթէ պուլունմուշլար տըր ։

Եէմիշէ մազի տէյըլիմ, լաքին պագալըմ շիմտիքի բաթրիգ վէ մէճլիսլէրի, տին ու մէզհէպ, վէ միլք ու միլլէթ վաղըֆլէրինի թանըտագ, պիր ան էվվէլ չու պարպարլըղըն էօնինէ ալըընմասը չարէսի իսթիհսալ իտէճէկ թէտպիրինէ միւսարաամ իտէճէքլէ՞ր մի, եօգսա սէլէֆլէրի սըրասընա կէչմէքլէր իթիքէատ էյլէյէճէքլէ՞ր մի ·

Բիզի պու ալէմտէ պիր տին վէ պիր հուգուգ իչին եաշար, տին ու մէզհէպին, վէ հուգուգումուզու թանըըմաեան, վէ հըֆզ ու մուհաֆազասընա չըգըշմայան պիր ատամ վէ միլլէթ, աատամ տէյըլըզ եաշամագտան իսէ, պօդազըլանա պիր թաշ պաղլաեարագ, տէնիզէ տիւշսէ, վէ հիչ տէյիլ իսէ պայըգլարա եէմ օլսա տահա գիւատէ իյի տիր · գիրա էօյլէ ատամ վէ միլլէթին, ճէմիյէթի պէշէրիյէյէ ինի պիր ազաըը սավլամասը չայիզ օլամազ ըէօյլէ տուրսուն, բէք պիւյիւք պարը վէ պիր լէքէսի տախի սայըլըր, ճայիզ տիր . . . ։

Միլլէթիմիզտէ պու կիւնլէրտէ, էնվայի մէսէլէլէր իւզէրինէ, բէք չօգ մուպահասալար իտիլմէքտէ օլուպ, վէ պու մաատէնին իսէ, էն պիւյիւք մէսէլէ գաթար Լէհմիյէթի օլտուղունտան, բաթրիգխանէնին նազարը տիգգաթինը պիր ան էվվէլ տավէթ իյլէմէք նիյէթինտէ, բէաֆֆէթլէր ազասըլըրըմըզին, բիլինպատըրը տիգգաթա ամալարընը տավէթ իտէրիզ ·

ՄՐԱՐ ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Եփրատ 3 դեկտ· 1869 ·

. . . Էֆէնտի,

Փորք Մասիսներու 443 եւ 451 թիւերու մէջ ձեզ դէմ յայտարարութիւն, բողոք եւ յորդոր անուններով մէկ քանի գրութիւն կարդացի եւ շատ մը խորհելէն վերջը վերջը տեսայ որ՝ բոլորովին եւ գլխովին ճշմարտութիւն են՜ ՜ ՜, ուղեղ կրող գլխի կամ կլոր մարմինի ողջ ու առողջ դատումներ են ՜ ՜ ՜ զանոնք կուրօրէն կարդացողը եւ ազգային միաթիքական դարձուածոյ անզգայ եղողը պէտք է անանկ համկնայ, իրենց պէս դատէ ·

Դուն ո՞վ ես եւ աս ազգը ո՞վ կարծեցիր, որ եկեր ես համարձակօրէն «[illegible]» կըսես ու Ասիոյ հարստահարեալ ժողովուրդին վիճակն այսպէս է ըսելով կըստորագրես, միթէ հոտ, Պօլսոյ մէջ, ազատ երկրի մէջ՝ աչքիդ առջեւ հազարաւորներուն ինչ կերպով ապրելը, վարվելը չը տեսա՞ր, չը կայի մէջ առուտուր ընողներուն վիճակը չը գիտեցի՞ր, պատրիարքարանի եւ Ազգ· Հիւանդանոցի մէջի վարպետ դարձուածքները չը նշմարեցի՞ր, չը քննեցի՞ր, եւ նոյն ինքն համբագրին հիւլէով լինելը չը տեսա՞ր, որ Պօլսոյ երեսը չտեսնողներուն ալ պատուոյ դպչելու եկեր ես։ Լսէ՛, . . . Էֆէնտի, ո՞վ կարծեցիր դուն աս ազգը, Սեբաստիոյ լուսաւորեալ ազգն՞ը, որ համարձակօրէն մեր պակասութիւնները մեր երեսը զարնելու եկեր ես, ալ ուրիշ տեղ մը չըգտա՞ր, որ մեզ անոր նմանցնելով մեզի հետ խօսէիր, «[illegible]» տեսար յայտարարութեանց պարոնները ի՞նչ առողջ դատումով ազգը բաղդատեր են։ Դուն ինչո՞ւ չի կըրցար անոնց նման գիւտ մը ընել ։

. . . Էֆէնտի, եթէ կուզես, կամ կը համարձակիս աններելի՛ յանձանք մ'ալ գործել նէ յայտարարութեանց պարոններուն դէմ, երթ իրենց աս ազանչելի գիւտը պատճառաբանէ եւ տրամաբանէ իրենց խօսքովը եւ ըսէ, –[illegible], որ երբեք յառաջադիմութեան, լուսաւորութեան եւ բարեկարգութեան չարժած, խորհուրդ եւ գաղափար չունի, [illegible] ·

Արդ Հայն ալ՝ ըստ սահմանադրութեանց պարոններուն, [illegible] ·՜·՜·

Անանկ է նէ՝ Հայն ալ այն ժողովրդեան նման յառաջադիմութիւն, բարեկարգութիւն եւն· խորհուրդ, կամ գաղափար չունի եղեր ·՜·՜·

Կամ թէ կրնա՞ նէ, ըսէ եւ հաւատացուր, լուսաւորութեան եւ յառաջադիմութեան փափաքող ամէն ազգեր, իրենց մէջէն կըսիրեն [illegible], եւ օգուտն ալ վայելած են եւ կը վայելեն, Ցէպան կը գրէ, Հիւկօն կը գրէ, եւ կը գրեն ամէն ազգասէր ու ազատամիտ գրագէտներ, եւ եթէ բռնութիւնը չներէ, ուրիշ երկիր մը կանցնին, հոն կը գրեն . . . մինչեւ որ արխայմունքնին ուղղեն, իսկ արտհեռաեւ [illegible] երբեք այսպիսի յարձակումներ, անոր համար Հայն ալ չուզեր ·՜·՜·

Տէ, կրնա՞ նէ, ըսէ, գիտե՞ս, յայտարարութեանց պարոնները [illegible], եսքը անոնց սպառնալեաց կը հանդիպիս ՜, պէտք է քու ապրած դարդ ճանչնաս ·

. . . Էֆէնտի, ըսէ, տեսնեմ, դուն ի՞նչ իրաւունք ունիս հիւանդին՝ դուն հիւանդ ես, եկուր քեզի դեղ տամ, ագէտին, դուն ագէտ ես, եկուր քեզի գիտութիւն սորվեցունեմ, անօթիին, դուն անօթի ես, եկուր քեզի հաց տամ, մերկին, դուն մերկ ես, եկուր քեզ հագուեցունեմ, աչքիդ լոյսը խափանող [illegible] մը կայ, եկուր կտրեմ, դուն բռնաւորաց գերի ես, եկուր քեզ ազատեմ, դուն աղքատ ես, եկուր քեզի դրամ ու գործ տամ, ճամբադ ծռեր ես, եկուր քեզ ուղիղ ճանապարհը հանեմ, դուն զրկուած ես եւ հարստահարեալ ես, եկուր քու իրաւունքներդ ձեռքդ բերեմ, եւն· եւն· եւն· ըսել, ո՞վ տուաւ քեզի այդ իշխանութիւնը, եթէ եռեսուն տարի առաջ այդ խօսքերը ըսէիր, նայէ քեզի ի՞նչ կրնէին, դուն դքեզ հեշտով եւ զրպարտութեամբ Փրկչի յիմարանոցը կը գտնէիր, եթէ կուզես, աս կէտին վրայ ուղիղ տեղեկութիւն առնել, գնա՛, յիմարապետ հաճի Անդրէասը գերեզմանէն հանէ, որ քեզի պատմէ թէ՝ հոն քանի քանիներ ի շնորհս պատրիարքարանի հիւլէի, եալանի եւ զրպարտութեան թոյնը քամեցին, եւ եթէ հոն հեռու է, գնա Մայր եկեղեցւոյ բանտին դրանը հարցուր թէ ի՞նչ միջոցով Կարնեցի մը աշխարհէս հրաժարեցաւ, ի՞նչ, կուզես ուրիշ եղելութիւննե՞ր ալ պատմեմ, որ դուն բա՞ն սորվիս, չէ, ես չեմ ըսեր, գնա՛ հանգուցեալ Յակոբ պատրիարքին հարցուր, թէ ինչո՞ւ համար Նշանճի Թաղին մէջ տան մը եւ մուլի մը հաչելոյ համար հրաժարական տալ պարտաւորեցաւ, գնա հանգուցեալ տեղապահ Ստեփան եպիսկոպոսին հարցուր թէ ինչո՞ւ համար Խարպէթցիներէկէ եւն· կրուելոյ ազգաւ հրաժարական տալ պարտաւորեցաւ։ Այն միջոցին աս կէտն ալ սորվէ թէ գլխաւորաբար Բ· Դուռը ի՞նչ բանէ չարժեալ պատրիարքարանները գրեց որ՝ այսուհետեւ գաւառայնոց բողոքը իրենց միջոցով պիտի չընդունուի (որ այս կէտը «վտանգաւոր յորդոր մը «վերնագրով յայտարարութիւնը» գիտող Հայեր» պարոնները յիշեր էին) ·

Հարցուր Աստուածատուր, Մատթէոս եւ Յակոբոս հանգուցեալ պատրիարքաց թէ՝ ի՞նչ վարպետութեամբ Մշոյ Զաքարիա եպիսկոպոսը (որ դեռ վարդապետ էր) Պոլիս բերել տուին, Ռոտոպաշի Աստուածի մը ձեռօք անոր հալածն արգելել ընել տուին, Փրկիչ բանտարկել տուին եւ ունեցած ասկինները յափշտակեցին, եւ այլն, եւ այլն ·

Հարցո՛ւր եւ իմացի՛ր նաեւ թէ՝ ինչպէս որ Ասիոյ մէջ հարստահարեալ հայերը պարտաւորած են հարստահարիչ քիւրտերու եւ այլներու դէմ հիւլէով եւ եալանով քիչ մը հանգստութիւն գտնել նէ, անանկ ալ այն ատեն, աս հիւլէով եւ բռնութեամբ վարուող պաշտօնական մարմնոյն դէմ ժողովուրդն ի՞նչ հիւլէով կը վարուէր, եւ ի՞նչ վարպետութեամբ եւ հիւլէով բանտարկուած Պրուսայի Խորայէլ վարժապետի եւ Նրուսաղէմի հանգուցեալ Յօհաննէս Պատրիարքի գրագիր Սըվազցի Պ· Միքայէլը, եւն· Փրկչի յիմարանոցէն ազատեցին Էրզրումցի Հայ տըղայ մը իբրեւ տաճիկ եւ իբրեւ Գալաթայ սարայի նազըր Խամայիլ փաշայի կողմէն ղրկուած Յակոբոս պատրիարքին եւ ժողովոյն ներկայացնելով ·

Հարցուր հրաժարեալ Պօղոս պատրիարքին թէ՝ ի՞նչ դարձուածքով եւ վարպետութեամբ Մեզու լրագրին դադարումը եւ ա-

նոր խմբագրին պատմութիւնը Բ․ Դանէն խնդրեց, եւ բոլորովին իր յուսացածին հակառակ պատասխան մը ընդունելով թէ արտաքին գործոց պաշտօնէէն եւ թէ ոստիկանութեան դռնէն, ափ 'ի բերան եղաւ, լռեց։

Արդ՝ աս մէկ քանի խօղութիւնները ձեզ խրատելու համար իբրեւ օրինակ յառաջ բերելէն ետքը դառնանք մեր խօսքին․

․․․ էֆէնտի, ի՞նչ կը կարծես, միթէ ազգին մէջ աս ․․․ եւ վարչական դարձուածքները յայտարարութիւնէի պարոնները չե՞ն գիտեր, ազգային տխլամասի չունի՞ն, եւ իրենք ալ նոյն ընթացքով չե՞ն վարուիր, անո՞ք գիտեն ․․․, եւ քեզի ալ խրատ տալ կուզեն որ այսուհետեւ լեզուդ փոխես եւ անոր տեղը ուրիշ լեզու մը առնես գլուխ ծախող Անատօլուանցներէն, եւ ըսես ու գրես որ, դուն առողջ ես, բայց եկուր քեզի դեղ տամ. դուն գիտուն ես, եկուր քեզի գիտութիւն դաս տամ, դուն կուշտ ես, եկուր քեզի հաց տամ, դուն հագուած ես, եկուր քեզ հագուեցունեմ, աչքդ պայծառ կը տեսնէ, եկուր քեզի լոյս տամ, դուն ազատ ես, եկուր քեզ ազատեմ, դուն հարուստ ես, եկուր քեզ հարստացնեմ, ուղիղ ճամբուն մէջ ես, եկուր քեզ ուղիղ ճամբան առաջնորդեմ, Ասիոյ ներսէրէն եկած ամէն աղեկէգ բողոքներու նկատմամբ պատրիարքարանը Բ․ Դուռը թագրիրներ գրելով ․․․ քու իրաւունքդ ձեռք բերած ու ազատած է քեզ ․․․ (տես յայտարարութիւն) եկուր իրաւունքդ պաշտպանեմ, եւ քեզ ազատեմ, դուն ճշմարտախօս ես, ամէն բանի մէջ ուղղութեամբ կը վարուիս, լուսաւորեալ եւ յառաջադէմ ազգ ես, եկուր քեզ ճշմարտախօսութիւն սորվեցունեմ, քեզ լուսաւորեմ, եւն․ եւն․ ըսելով լրագիրդ ճշմարիտ չողոքորթութեամբ լեցունելու ես, զոր յայտարարութիւնէի պարոնները կը սիրեն․ ․ ․

(Մնացեալը Լուր)

ՀԱՑՁՈՒՑԻՉ ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Մեք Մանզումէի հայերէն կամ հայերէնը խմբագիրը չեմք, այլ առժամանակեայ կերպով անոր հայուոց ․․․

Մանզումէ ամէն ժամանակ իր պէտք եղած խմբագիրները ունեցած է եւ ունի, առանց զմեզ անոնց մէջ հաշուելու։

Մեք Մանզումէի մէջ եթէ երբեմն յօդուածներ գրեցինք այս կամ այն նիւթի վրայ․ երբեք իբրեւ մասնաւոր խմբագիր մը՝ 'ի պաշտօնէութենէ չգրեցինք այլ մեր ուզելովը եւ խմբագրին ընդունելովը, ազատ կերպով գրեցինք․ եւ այն ոչ միայն հայերէն լեզուով այլ եւ երբեմն թուրքերէն։

Իրաւ է որ մեք մեր այն յօդուածներուն մէջ, մէկի մասնաւոր սկզբունք մը ունենալէ զատ, քննեցինք ու ցուցուցինք նաեւ քանի մը խմբագիրներուն իրենց խմբագրական պարտաւորութիւնները թէ, « Պարտին միշտ որոշ սկզբունքի մը հետեւիլ, ու որ եւ է նկատմունքէ ու ազդեցութենէ ազատ կերպով գրել, եւ իրենց գրիչը աս երեք սարբեր եւ ընդհանուր շահերը համաձայնեցնելու միայն գործածել, եւ ասանցմէ դուրս եւ մասնաւոր ու անհատական շահերու չծառայեցնել, որ են Օսմանեան Տէրութեան, Հայոց Ազգին եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ շահերը»։ Երբ գիտենք այս ուղիղ շաւղէն որ եւ է նկատմամբ մոլորած եւ հակառակութեան մէջ ինկած տեսանք, իրենց հակառակութիւնները մէջ բերինք եւ հրապարակաւ յոդութիւն հրաւիրեցինք զիրենք։

Ցիշենք մէկ երկուքը։

Ազգային իրաւանց դէմ լարուիլ ուզուած համբաւեալ դաւին ու խարդաւանութեան վէճին ժամանակ, անգամ մը եկան ըսին այս խմբագիրները թէ,

« Իրաւունքը եպիսկոպոսներունն էր, էֆէնտիներունը չէր, էֆէնտիները Ազգին իրաւանցը ձեռք երկնցուցին, Ազգին նուիրական իրաւանցը վրայ Դրան ազդեցութիւն բանեցնել ուզեցին, ուստի եւ իրաւամբ Ազգին իրենց վրայ անվստահութեանը տեղի տալին։»

Ուրիշ անգամ, այս մոռնալով, կամ հատաքականութիւնը չգիտեմ ինչի տեղ դնելով, եկան ըսին ասոր ընդհակառակը թէ․

« Իրաւունքը եպիսկոպոսներունը չէր, էֆէնտիներունն էր․ էֆէնտիները ազգին իրաւանցը ձեռք չերկնցուցին, Ազգին նուիրական իրաւանցը վրայ Դրան ազդեցութիւն բանեցնել չուզեցին․ ուստի եւ զանոնք Ազգին վստահութեանը անարժան քարոզելը՝ անիրաւութիւն է։»

Անգամ մը եկան ըսին թէ․

« Ազգին կողմէն վեհափառ Հիւրբրուն շնորհաւորութեան չերթալը որ կողմ ալ դառնանք, աններելի յանցանք եւ արատ է ազգին։»

Ուրիշ անգամ, այս մոռնալով, կամ հատաքականութիւնը չգիտեմ ինչի տեղ դնելով, եկան ըսին ասոր ընդհակառակը թէ,

« Ազգին կողմէն Վեհափառ Հիւրբրուն շնորհաւորութեան երթալը՝ մեծ անկրթութիւն կրնար համարուիլ Ազգին։»

Անգամ մը եկան ըսին թէ,

« Մեր ընտրական իրաւունքը Տէրութիւնը ձեռքերնէս առած կամ բռնաբարած չէր․ Խասն ժողովներնիս Տէրութիւնը իր կողմանէ ինք չէր ընտրեր, ուստի եւ ընտրական իրաւունքնիս ազգային շրջանակէն դուրս ելած չէր։»

Ուրիշ անգամ, այս մոռնալով կամ հատաքականութիւնը չեմ գիտեր ինչի տեղ դնելով, եկան ըսին ասոր ընդհակառակը թէ,

«Մեր ընտրական իրաւունքը, Տէրութիւնը ձեռքերնէս առած կամ բռնաբարած էր․ Խասն ժողովներնիս, Տէրութիւնը իր կողմանէ ինք կընտրէր, ուստի եւ այս անգամ, վերստին շնորհուեցաւ Ազգին։»

Եւ դեռ ասանց պէս շատեր, որ մեծապէս ընթերցողաց յայտնի են։

Մեր զանոնք այսպէս շօշափելի կերպով, բառերու խճողմունքէ ազատել ու ցուցնելը, անոնց կատարութիւնը փրկելով մէջի դէմ, սիրան հայհոյել։

Բայց հայհոյելը փաստ չէ։

Հայհոյելը տկարութեան ու պարտութեան դատակնիք է։

Հայհոյելը վարժնութեան ու անկըրթութեան յատկութիւն է։

Կատարելագործեալ բանականութիւնը, որ ըսել է քաղաքակրթութիւնը հայհոյութիւն չընդունիր․ ուստի եւ մենք չեմք կրնար հայհոյել։

Միայն աս կըսեմք իրենց, որ իրենց այս վարմունքովը, աս կ'ապացուցանեն իրենց համար թէ, Եւրոպայի քաղաքակրթեալ ազգաց նկատմամբ, Ազգերնիս ինչպէս զուրկ է, տեսակ տեսակ գիտութիւններու, արհեստներու եւ վարչական պաշտօններու համար եթէ ոչ կատարեալ գէթ մասնաւոր յարմարութիւնն ու յատկութիւնը ունեցող անհատներէ, նոյնպէս դեռ զուրկ է եղեր մինչեւ ցայսօր նաեւ հրապարակական Թերթ խմբագիրներու համար եթէ ոչ կատարեալ, գէթ մասնաւոր յարմարութիւնն ու յատկութիւնը ունեցող խմբագրապետներէ։

Ա՛յս ըլլայ այս մասին մեր ամենածա՛նըր յանդիմանութիւնը յիշեալ հայհոյիչ խմբագիրներուն։

Գալով իրենց կայուն թերթերովը մեր դադարեալ Արարատին վրայ բրած յարձակումներուն կըսեմք, որ ասիկայ ոչ սակաւ փառք է Արարատին։

Այս առթիւ կ'աւետեմք իրենց որ Արարատը 'ի մօտոյ դարձեալ պիտի հըրատարակուի։ Երբ սկսի հրատարակուիլ, նա իրեն համար կը խօսի իրենց հետ։

ՄԱՏԹԷՈՍ Մ․ ԱՅՎԱՏԵԱՆ։

Նարլը գաբու 23 դեկտ․ 1869

․ ․ ․ Խմբագիր․

Խնդրեմք որ բարեհաճիք հրատարակել հետեւեալ նուիրատուութիւնները եւ անոնց համար մեր խորին շնորհակալութիւնը․

Մեծ․ Մինաս աղա Շամլըեան, Խորէնեան վարժարանիս համար Թափծու երկաթէ շըքեղ եւ փառաւոր նոր վառարան մը նուիրեց, եւ մէկ քանի Մեծ․ անձինք անոր պէտքերը նուիրեցին, նոյնպէս նաեւ Մեծ․ անձ մը 3 չէքի փայտ նուիրեց, Մեծ․ Դրիգոր էֆէնտի Մարկոսեանն ալ 50 օրինակ Քրիստոնէականն շնորհեց։

Արդարեւ մեծ երախտապարտութիւն կը հրաւիրեն իրենց վրայ Մեծ․ նուիրատուք, մանաւանդ գեղեցիկ օրինակ մը կըսեն ըլլալ աւելի ձեռնհաս ազգայնոց, որոնցմէ ոմանք Թաղիս վարժարանաց վիճակէն եւ անոնց հասոյթն ու ծախքը գիտնալով հանդերձ, իրենց անոր վրայ ունեցած ու խոստացած օժանդակութեան փափաքնին կը յամեցնեն։

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան,
Խաչիկ Թօփճեանեան
Սարգիս Գ․ Աբրահամեան

Իւսկիւտար 24 դեկտ․ 1869․

․ ․ ․ Խմբագիր․

Սամաթիոյ եւ Իւսկիւտարի խօսականաց մէկ քանի անգամ ներկայ գտանուելով․ հետեւեալ դիտողութեանս մըլայ կը հրաւիրեմ արգոյ ազգայնոցս ուշադրութիւնը․

Առաջարկուելիք խնդիրները փոխանակ մէկ քանի հոգւոյ խորհրդածութեամբը որոշուելու՝ խօսարանաց ներկայ գտնուող անձանց հաճութեամբը մեծամասն մասամբ որոշուի, եւ բաւ այնով յաջորդ կիրակին նոյն նիւթին վրայ խօսուի․ ասկից աս աղէկութիւնը կը ծագի որ՝ խօսարանի յաճախորդք 6 օր առաջ գիտնալով դալիք շաբթուան նիւթը՝ բաւական ժամանակ կունենան խորհելու․ եւ հետեւաբար այն ատեն դուցէ խօսողաց թիւն ալ շատնալով եղած որոշումները չէ թէ մէկ քանի անձանց կարծիք (ինչպէս որ մինչեւ հիմա անանկ է) եղած կըլլայ՝ այլ բաւական մարդոց․ Երկրորդ աս կայ ալ որ՝ առաջարկուելիք նիւթը՝ մեծամասն մասամբ որոշուած ըլլալուն՝ յաճախորդաց խնդիրը պիտանի է պիտանի չէ եւն բերնուն տեղի տըրուած չըլլար, ինչպէս մէկ քանի անգամ լսեցինք։

Կայուչեմ․ ․ ․ խմբագիր, որ այս դիտողութեանս անկիւն մը շնորհել բարեհաճիք։

Տէրտէր Տէր Յակոբեան․

Պրուսա 13 դեկտ․ 1869

․ ․ ․ Խմբագիր Տէր․

Ազգային օրաթերթերու միջոցաւ, այսօր Պօլիսը օտար դէմքով մը ինձ կը ներկայանայ, այսօրուան Պօլիսը ինչ որ էր, ասէ երկու ամիս առաջ, այսօր նոյնը չէ․ — Այս անգամ, իր տխեցերահրաշակ գիրքին վրայ, ուրիշ գեղեցկութիւններ ալ աւելցած կը նշմարեմ։

Գեղեցկութիւններ, որ մարդկութիւնը 'ի դաւթ կը շարժեն, եւ մեր աղաղայ սերունդը կը ոգեւորեն։

Պօլսեցին այսօր, իր սիրուն քաղաքին միակին զարդն ըլլալը, դեռ նոր կզզայ․ եւ լուսաւոր ջահ մը, դեռ նոր փայլեր կուզէ Պօլսեցւոյն սրտին մէջ, եւ ասոր համար այսօրուան Պօլիսը բոլորովին նախնի Պօլսէն կը տարբերի։

Այսօր Պօլիսն ու Պօլսեցիներն, երջանիկ են։

Բոլոր աշխարհի նախանձը գրգռող Պօլիսը այսօր դեռ նոր կենդանութիւն մ'առած՝ աշխարհի կը ներկայանայ։ — Տաճկաստանի Հայուն վարչութեան կեդրոնն եղող, կ․ Պօլսոյ Ազգային Պատրիարքարանի որբերուն դէմքերը, այսօր նորածին Արշալոյսով մը կը փայլին։ — Եւ իրաք նորածին Արշալոյս մը պիտի տեսնենք Պօլսեցւոյն սրտին խորը, եթէ այսօր, անցեալն ու ներկան, մէկմէկու հետ բաղդատել ճգնիմք։

Պօլսոյ Աշխարհահռչակ հորիզոնին վըրայ, փայլ մը արձկող այս Նորածին Արշալոյսը, Թագական ԽՕՍԱՐԱՆՆԵՐՆ են, որոնք օր քան զօր լոյս ծաւալելով, անցածին մթութը պիտի փարատեն, ներկայ աշխարհը պիտի լուսաւորեն, եւ ապագայ մարդկութիւնը պիտի ոգեւորեն։

Պօլսի հորիզոնին վրայ փայլող այս Արշալոյսը, փառաց նմ որ քիչ ատենուան մէջ, բոլոր Տաճկաստան պիտի լուսաւորէ․ — Ակնկալեմ նաեւ որ մեր գաւառացւոց ազգայինք ալ, անշուշտ տեսնելով այս նորածին Արշալոյսը կը փութան բանալ իրենց խօսարաններու հարկերը։

Վերջին խօսք մ'ալ եւ կ'վերջացընեմ։

Ո՛ն ուրեմն Հայեր, ժամանակն է այժմ բանալ մեր սրտերու թմրեալ դռները, ձեռք ձեռքի տալով, միանանք, խղենք՝ հին 'ի վեր տարալենք, տգիտութեան չար պտուղն եղող նախանձուատելութիւնները։ Գաղաքարները մըրկներ ընելով, խղենք դարերէ 'ի վեր մարդկութեան վրայ ծանրացող անտանելի շղթան․ Մեք մեր մարդկային պարտքերը ճանչնանք, եւ մեր ազգային իրաւանցը պաշտպան կանգնիմք․ Մէկ խօսքով անդուլ աշխատիմք, եւ արթուն հսկեմք ապագայ աշխարհը։

Տէրտէր Խաչիկ Թէրզեան․

ՄԱՀ

ՄԿՐՏԻՉ ԱՂԱՅԻ ԱՇՆԱՆ

Ազնուաբարոյ երիտասարդի մը աչաց լոյսը 'ի խաւար կը պատի, կը վերջանայ առաժամ իր պանդխտութեան շրջանը, կ'ընդհատի կեանքը․ կեանք մը՛, որ ընկերային սիրոյ նուիրուած եւ քաղցրիկ ընտանութեան տիպար մ'ըլլալու փառքը ունեցած էր․ Երիտասարդ մը, որ զառօխարակութեան ձիրքերովը զարդարեալ՝ ընկերութեան եւ իր ծնունդ Գերդաստանին պատիւն էր, յանկարծ կը հեռանա՛յ․ ․ ․ կը հեռանա՛յ ալ եւս չը դառնալու համա՛ր․ Իր գերեզմանը անջըրպետ մը կըլլայ աղխւ ընտանեացը զուրփոյն եւ իրեն մէջ․ Իր գերեզմա՛նը անջրպետ մը կըլլայ բարեկամացը սիրոյն եւ իրեն մէջ․ Ընտանիք եւ բարեկամք այսօր արտասուաց դառն շիթեր կը թափեն․ առաջինը՝ յուսալից զաւկի մը, երկրորդը՝ հոգեհատոր երիտասարդի մը յիշատակին վրայ։

Ձեմ ուզեր քաղցրահնչիւն բառեր եւ լեզուի աճեր գործածել․ Գրեցի սրտիս հետեւելով․ ուրեմն չեմ խաղար իր երբ ըսեմ որ Մկրտիչ Աշնանի կորուստը շատ եւ շատ զգալի հարուած մ'է Հայ Երիտասարդութեան ընտիր մասին։

Մեր բարեկամը, որոյ այս քանի մը տարիրով մեր վերջին յարգանքը կը մատուցանեմք, սրտի եւ մտաց գեղեցիկ յատկութեամբք կը փայլէր Ազգին եւ Գերդաստանին մէջ․ Փնա՛, հանգչէ՛, ուրեմն, երիտասարդ Հայ Ոգի՛, քու քաղցրիկ յիշատակդ անմահ պիտի մնայ մեր սրտերուն մէջ, յիշատակ մը՛, որ քու անուանդ եւ համեստ կեանքիդ անթարշամ պսակն է։

Պէշիկթաշ 5 յունվար 1870 Տ․

ՆՈՒԹԳ

Իշ պու էօնիւմիւզտէքի բազար կիւնիւ տախի, Գալաթա քիլիսէսի մէքթէպինտէ, Նութգ իռատէճէկիմիզի, վէ միլլէթիմիզին ․․․ հաքքընտա սէօյլէնէճէկլիմիզի պէեան իտէրիզ։

Նէվմի մէզքիւրտա տախի երգլէր օգունուպ վէ արմօնիք չալընաճագ տըր։

Ումարըզ քի, սայիր զաթլար տախի նութգլար իրատ իտէճէքլէր տիր։

Մէզքիւր ճէմիյէթէ, գատընլարըն տախի թէշրիֆ իտէճէքլէրի մէմուլտէն տիր։

Տուխուլիյէ պիլէթլէրի, եէնէ 5 էր ղուրուշա օլաճագ, վէ կէրէք մէզքիւր քիլիսէնին բանկալընտա, վէ կէրէք մէքթէպ գարուսընտա սաթըլաճագ տըր։

Հասըլէ կէլէն հասըլաթըն եիւզտէ 75 ի Ագապեան վարժարանը իհտա գըլընըպ, վէ եիւզտէ 25ի տախի թօբլանարագ, մէզքիւր Լուսաւորիչ մէքթէպի շակիրտանը իչին տիր բիւտճէ ալընաճագ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Թաչրալարա զաղէթա կէօնտէրտիքտէն սօնրա, փարասրնը Թահսիլ իթմէքլիքտէ, չօգ տէֆա կիւճլիւք կէօրիւլմէքտէ օլտուգտան պաչգա, պիր չօգ տա վարէթ սարֆ իտիմէսինէ մէճպուրիյէթ հասըլ օլմագտա օլտուզունտան, պու կիւնտէն պաչլաեարագ, բէչինան փարասը կէլմէտիքճէ, Թաչրալարա հիչ պիր եէրէ զաղէթա կէօնտէրմէմէքլիյէ, քէնտիմիզճէ գարարը գավի իյէմիշ օլտուգտան պաչգա, 1870 սէնէսի տուխուլինէ գատար, պօրճունու կէօնտէրէրէք, հիսապընը թէմիզլէմէյէնլէրին զաղէթալարընը քէսմէքլիյէ տախի գարար վերմիշլիգ տիր։

Զաթէն Էվրոպալըլար պու կիւճլիւյիւ թէճրիւպէ իլէ պիլտիքլէրինտէն, վիրէսիյէ պիր նիւսխէ պիլէ զաղէթա կէօնտէրմէմէքլիյի ատէթ լյէմիշլէր տիր. պիզ իսէ, պինլերճէ զուրուչ փօսթա փարասընը տախի պիր թագըմ քիմէսնէյէր իչին իւսթէ վերտիքտէն սօնրա, չու նասիհաթ վէ էօրնէյի ալմըշըզ տիր։

Պիրաէ չունու պէհան իտէրիզ քի, կէրէք Թաչրալարտա վէ կէրէք Խաթանպօլտա փարասըզ օլարագ զաղէթա կէօնտէրմէքտէ օլտուզումուզ զաթլար վէ մէքթէպլէր թարաֆընտան, զաղէթամըզ թարաֆլարընա կիտիպ կիթմէմէքտէ օլմասընը պիլէմէտիկիմիզտէն, քէզալիք 1870 սէնէսի իպթիտասընա գատար, թահրիրէն թարաֆըմըզա պիլտիրմէյէրինի ըէճա իտէրիզ։

Պազը մահէլլէրէ զաղէթամըզն կիւնիւնտէ կիթմէտիկինտէն, վագթի վագթի թէչէքքի օլունմուչ, վէ իճապը իճրասընա պագրըմըշ իսէ տէ, չօգ տէֆա կիւնիւնտէ խապէր վերիլմէյիպ, պիր դաչ հաֆթա, վէ հաֆթա պաղէն պիր գաչ այ սօնրա խապէր վիրիլմէքտէ տիր. իմտի պունտան սօնրա կիւնիւնտէ խապէր վիրիլմէյիսէ միւսարաաթ իտիլմէսինի ըէճա իտէրիզ։

ԹՕՍԱՐԱՆ ԵԷՆԻ-ԳԱԲՈՒ

Դեկտ. 18 կիրակի

Թէ երեսփոխանական ժողովոյ վերա. յապմուԹեան համար ի՞նչ միջոց բռնելու է։ – Դպրոցը բաց պիտի ըլլայ ժամ 7ին եւ ճիշդ 7 1/2ին սկսելով 11ին պիտի վերջանայ։

Ի դիմաց Տնօրէնութեան
Հ. Իչէտճեան։

ԹԱՏՐՈՆ ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ

(ԲԱԼԷ ՏԸ ԲՐՈՒՍԹԱԼ)

ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 320

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Տ. ԲՈԹԷԼԻ

1869 Դեկտեմբեր 27 ՇԱԲԱԹ գիշեր ճիշտ ժամը 2ին

Ա. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ ԿԱՄԱՒՈՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ Պ. ՄԱՂԱԲԵԱՆԻ

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՑ

ԱՄԲՈՂՋ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Թատրերգութիւն 'ի մի յառաջաբան, 'ի հինգ արարս, 'ի մի վերջաբան եւ տասն երկու պատկերս

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Է.ՕԹԷՆ-ՍԻԻ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍԻՄԷՕՆԻ ՌԱՖԱՑԵԼԵԱՆ

Գիները տոմսակաց վրայ նշանակուած են

Տոմսակները այսօրուընը կը ծախուին Կ. Պոլիս, Բիւրքճիներուն մէջ Պ. Գէորգի սրճարանը, Պահճէ գաբուի ներքը Համիտիյէ ճատտէսի թիւ 18, Ղէսճի Պ. Թորոսին խանութը եւ Բերա Յեծ փողոց թիւ 187 Պ. Ս. Կիւլերեսոսի ծխավաճառանոցը։

ԿԱՂԱՆԴԱՐ

Ընծայ տալու յարմար շատ տեսակ զարդարուն բաներ շատաւոր գնելով կը ծախուին Զմիւռնիա Ս. Մ. Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկայի մագազան։

Տիկնանց եւ օրիորդաց համար գեղեցիկ կարի գրզբոցներ ու տուփեր, փաքրիկ գրասեղաններ տեսակ տեսակ ձեւերով, գոյնզգոյն կաշեէ ոտնիւ ընդունարներ զանազան մեծութեամբ, գեղեցիկ տուփեր, պատկերի գրքեր, հոտաւէտներու տուփեր, ժամացոյցներ, ատակի քսակներ, արծաթեայ անօթներ, եւայլն. Նաեւ ամէն տեսակ խաղալիքներ աղայոց համար կը ծախուի Զմիւռնիա Ս. Մ. Մինասեան եւ ընկերաց Ամերիկայի մագազան։

ԻԳԹԻԶԱԼԸ ՓԻՐ ՄԱԼԻՃԷ

Գուշ պօղան, պօղազ իւֆնէթի, էօքսիւրիւք, վէ սօուզտան հասըլ կէլէն պու նէվ մարազլարա վէ կէօյիւս հասթէլիքլէրինէ չիֆա վիրմէք իչին Տօքթոր Այէր նամ թապիպին Զէրրի փէքթօրալ թապիր օլունան մալիճէսի չօգ մէթին տիր։

Շու աչալըզ Ասիթանէտէ պու նէվ հասթէլիքլէր չօճուզլարա սըզընթը վերտիքլէրինտէն, վագթինտէ իչպու մալիճէսէն գուրթարմադա սէպէպ օլապիլէճէկինէ չիւրհէ եօգ տիր. սաթըլըր Գալաթատա Մինասեանընն Ամերիկայի մագազասընտա։

ՍԱԳՍՕՆԵԱ ԲԻԵԱՆԳՕՍՈՒ

Սագսօնեա բիեանգօսունուն պէչ տէֆա չէքիլէճէք պիլէթլէրի 125 զուրուչա սաթըլմագտա տըր. պու պիլէթլէրին քսաֆֆէսի 95.000 թանէ օլուպ, պէչ տէֆասընտա չու աթիտէքի ճէտվէլ մաճիպինճէ, 47.750 պիլէթ Բրուսիա թալէրի գաղանաճագ տըր։

1870 յունվար	17 գէ.	1870 յունվար	17 գէ.
1 Նօ.	12000	30 »	200
1 »	6000	102 »	100
1 »	3000	180 »	50
3 »	1000	2667 »	25
15 »	400	3000	

1870 փեբրվար	15 գէ.	1770 մարտ	20 գէ
1 Նօ.	15000	1 Նօ.	20000
1 »	8000	1 »	10000
1 »	4000	1 »	5000
1 »	2000	1 »	2000
3 »	1000	3 »	1000
16 »	400	16 »	400
46 »	200	46 »	200
148 »	100	148 »	100
3283 »	50	3283 »	65
3500		3500	

1870 ապրէլ	29 գէ.	մայիս	18 գէ.
1 Նօ.	150000	20 Նօ.	5000
1 »	100000	40 »	2000
1 »	80000	450 »	1000
1 »	50000	500 »	400
1 »	40000	600 »	200
1 »	30000	1000 »	100
1 »	20000	31180 »	65
3 »	10000	33800	

Մէզքիւր պիլէթլէր պու պէչ չէքիլիչէ պէրիսինտէ գաղանագիլիր. պունլարտանսաթըն ալմագ վէ եախօտ թաֆթիլի մալիւմաթ իսթէէնլէր, Գալաթատա Գօմիսիօն խանը գաբուսու եանընտա Նօ. 16 Մ. Ճանէթօնուն մագազասընա միւրաճաաթ իլթիմէլի տիր։

Ոչ-Բրէ, Ֆրանս, Զէլէյէրէ, Իմլէ-Բոսէ, Պէլճէգ, վէ Իսբանիա-ռէվլէրինէն ընէյի էմնէրոյ սէհիմ վէ դէլիրէրինէն պէօյէ-ռէրէլ։

Պալէատէ պէհան օլունան իսթիգրարպ սէհիմ վէ բիեանդօ պիլէթլէրին 3 սէնէսէն թա գըրգ էլլի սէնէյէսէք միւտտէթի տէվամիյէլէրի օլուպ, հէր պիր չէքիլիչէ 800.000 700,000 600,000 500,000 400,000 300,000 200,000 ֆրանք վէ սայիրէ աղանաճագլար տըր։

Մէզքիւր պիլէթլէրին ֆիեաթը չու աթիտէքի վէճհ իւզրէ պէհան օլունուր, եանի. 10, 20, 40, 60, 110, 130, 220, 350, 550 ֆրանք։

Իչ պու պիլէթլէրի ալանլար, պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն գաղանաճագ օլտուգտան մատտա, սահիպի իմզաեա միւրաճաաթ իյլէտիքլէրինտէ եէտիլէրինտէ պուլունան պիլէթլէրի ուֆագ պիր ըսղանթօ իլէ սաթապիրլէր։

Ալաֆրանկա դեկտեմբեր 1տէ չէքիլէճէք –Ավթրիանընն 1864 սէնէսի իսթիդրարագը, էն պիւյիւք գաղանան 220,000 ֆիօրին.

Ալաֆրանկա դեկտեմբեր 16 տա չէքիլէճէք. Միլան չէհրինին 10 ֆրանգլըգ պիլէթլէրի քի, էն պիւյիւք 100,000 ֆրանգ գաղանաճագ տըր։

Ալաֆրանկա յունվար 1 տէ. Ավթրիանընն «Գրէտիտ-Լօզ» բիանդօսու չէքիլէճէք օլուպ, իլք գաղանան 250,000 ֆիօրին գաղանաճագ տըր։

Յունվար 2 տէ, Միլանընն 25 ֆրանգլըգ պիլէթլէրի չէքիլէճէք, վէ իլքի 100,000 ֆրանգ գաղանաճագ տըր։

Յունվար 14 տէ, Բրուսիանընն բիանդօսու չէքիլէճէք, վէ էն չօգ 200,000 գարպօն գաղանաճագ տըր։

Թաֆթիլի մալիւմաթ իսթէյէն, Գալաթատա Գօմիսիօն խանը գաբուսու եանընտա Նօ. 16 Սարրաֆ Մ. Ճանէթօնուն մագազասընա միւրաճաաթ իլթիմէլի տիր

ՄԻԻՀԻՄՄ ԻԼԱՆ
Վ. ԾԱՆՆԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Խաթանպօլտա Քօէրրիւ պաչընտա, Վէֆիսապ գարշըսընտա, վէ 7 վէ 8 նիւմէրօլու մագազալարտա, վէ քէզալիք Պէյօղլուստա Աղա ճամիսի ճատտէսինտէ, 6852 սէնէսինտէ քիւչատ իտիլմիշ օլան 17 նիւմէրօլու էճզախանէսէ, հէր նէվի էճզա վէ էտէվթիր թրպպիյէ մէվճուտ օլուզուզ կիպի, Ղօրվէճեաը Բէթէ-Մօլէրին Մօրինա Պալըզը ճիյէրի եաղը, հէր նէվի զայէֆ թագէ մատէն տուլարը, վէ քէզալիք Պօրսա, վէ Խարանեա, վէ Բէնօ չարապարը, վէ Ինկիլիզ հարտալարը վէ պիրալարը, վէ Ալմանեանէրն միտէվի պիրա խիւլասասը. վէ Լիպկէ նամ թապիպ իճասը օլարագ ալէա սըզըր էթի խիւլասասը, վէ Լիպէն գօլօնիալ բարֆիւմլէրի (զօղուլսուլար վէ եազլար), վէ Միւնիէ չիդօլաթը, վէ պուզ (մաքինալարը), վէ հէսասա՞ հազրը պուզ տախի պուլունմազտա տըր։

ՖԻԵԱԹԼԱՐ ՂԱՑԷԹ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ

Մէզքիւր էճզախանէլէրէ կիճէ վաղթի տախի կիտիլիքտէ, թալէպ օլունանը իճրա վէ իթաէ հազրը ատամ պէօլունաճագ տըր։

ՏՕԳԹՕՐ ԲԷԼԷՋ

Ամէլիյաթը մէերահի ե իճրա իթմէքտիզին, աղրըեան տիշէրին վէճալաբընը (աղրը) տէֆ ու իզալէ իթմէք, վէ տիշէրի չրգմըշ օլանլարը տիշէրինին երէէրինէ զահմէթսիզճէ թապէի վաղ օլուլունմուչ կիպի, զաեէթ տիգգաթ օլունա պիլէ աշըլմամագ իւզրէ, տիշ գոյմագ վէ տաթիլի հէմ տէ վէ չէնէտքի էմրագ վէ գուրուհ վէ թէզելիւլի ատնտանա թէտավի իթմէք, վէ տիշէրի թագիրաթընտան, եանի եէրլէրինտէ օյնպըզ, պիր թարաֆտա տեվրիտիլէրի հալտէ եէրլէրինէ գոմագ, վէ տաթիլի ֆէեմի թէմիզլէմէքտէ, վէ բասլանմըշ վէ սիեահլանմըշ օլան տիշէրին բաս վէ քիրլէրինի չըգարըպ, ճէվհէրի գաթիլինի թէճաֆա իթմէքտէ, վէ աղրըն ֆէնա գօղուլարընը լօլահ իթմէքտէ վէ սաթըն վէ լաթիֆէսէն զայէթլէ լաթիֆ վէ բանտ վէ ասլապէթլի վէ խաֆիֆ եէնէք եէնտիկի վաղբիտա պիր զարար ու զիեան վերմէկ ալէա եէրլի վէ չրգար գօնուր տիշէր եաբմագտա օլան Փարիզի Թապիպ տիշճի Մ. Բէլէգ, Պէյօղլուստա Կաֆանի ասգաղընտա 2 նիւմէրօտա Խաբեան իթմէքտէ վէ ալաֆրանկա սատթ 6 տան 4 է գատար կէլէն վէ կէանէրէ իհմալէթլէ էր քիւբէյի իճրա իլմէքտէ օլուպ, քէնտիզինի կէօրմէք վէ կէթիրթմէք միւրատ իտէնլէր օլուր իսէ, օրատան սիւալ իթմէլէրի։

ԼՕՀԶՈՒԻՆ ԼԻԶ ՍՈՒԵՈՒ
Գալաղնդան ոսֆընմալը

Բրուսիանընն հէքիմիք Ադատէմիասը էն միւթէպէր հէքիմլէր վէ ուսումէն քանֆիֆէյի հէքիմիք Ադատէմիալարը թարտիրնտան Թահսին օլունմուչ օլան մէզքիւր ԼԻԶ ՍՈՒ եուտու իսթիմալ իտէին կիւսիւնտէ վէ էլլէրինտէ նէ գրզըլ լէք փէյտա օլուր, նէ եիւզիւ կիւնէչտէն եանար վէ նէ տէ պուրուչուր։ Կէրէք գասընար վէ կէրէք էրքէքլէր թէնէ պէեազլըգ վերտիքտէն մատատասէրիյի եուտուչատան մէզքիւր սուեուն դուվվէթինի թէճրիպէ իլէ թանրմըշլար տըր։ Մէզքիւր ԼԻԶ ՍՈՒԵՈՒ եալնըզ Գալաթատա Եիւքսէք Գալաբրըմտա 68 Ն. իլէ մուրագամ Մ. Վէլիչ վէ գում. բանեանընն մագազասընտա սատթըլըր։

ԽԱԼԻՍ Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԸ

Յօհան-Մարիեա-Ֆարինա Ֆապրիգասը թէրթիպի օլտուգու հալտէ, Պէյօղուս ճատտէսինտէ 378 նիւմէրօ իլէ միւրագամ Մ. Քրիսթիան Լօթ քիւթիւպխանէսինտէ, մէզքիւր օրը էօլմէնը չիլէ ամ 10, 15, 24 վէ 30 զուրուչա սաթըլմագտա տըր։

Յուզինա իլէ ալանա տահա էհվէն սուրէթտէ վէրիլէպիլիր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱՋԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՍՆՏԱ ՏՕՂԸՐՈՒ ԾՕԼՏԱ, ՏՕԹՕԿՐԱՅ ԱԳԱՏՈՒԼԼԱՀ ՊՈՒԱՏԷՐԼԻԷ ԳԱՐԵՏԸՍԸՆՏԱ ՆԻՒՄԷՐՈ 467

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕԱԹՐԻՆ

(ՀԷՅԷԼԷՍ ԽՈՇԼԸՔԷՐԸ)

ՍԻՐՕ Տ'ԻԲՍՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէզքիւր թէրթիպարէն թէէսարի ադիմի, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէչհուր հէքիմլէր թարաֆընտան կէօրիւլմիչ տիր. Կէրչի չիմարիյէ գատար չօգ թագիտարի չըգմըշ իսէ, հիչ պիրինտէ օնա մանէնա պիր թէէսիր կէօրիւլմէմիչ տիր, իմտի, էհալիյէ էքիտէն նասիհաթ իտէրիզ քի, մէզքիւր չուրուսու. ալարդարընտա, հէմ տայիմա բէնկինին կիւզել պիր կիւլ գերմըզըզընտա օլմասընա, վէ հէվտէ չիչէնին էթրաֆընտա քէնտի իմզամըզ պուլունմասընա տիպգաթ իթմէլի տիրլէր։ Մէզքիւր չուրուպուն իսթիմալիյէ էօքսիրիւք քէսիլիր, կիճէ թէրլէմէքլիք տէֆ օլուր, վէ քէյֆսիզ չարուդ սուրէթտէ չիֆա պուլուր։ Պու իլաճ կէօրիւս բահաթսըզընը, նէզլէ, նէվտալի, պրօնչիթ իլէթի իչին բէք ալէա տըր։

Պունլար Տէր սատատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գում. Կանդիւք պիրատէրլէր, Տէյլա Սուտա, վէ Ծանրի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր։

ԲԱՍԹԻՅԼ ՏԻԺԷՍԹԻՎ

ՏԸ ԼԱԴԹԱԹ ՏԸ ՍՈՒՏ Է ՏԸ ՄԱՆԵԷՋ

ՏԸ ՊԻԻՐԷՆ ՏԻՒ ՊԻԻՍՍՕՆ

Փարէնէն հէեէմլէթ Ամֆոթէդ էմբերէալը գուէնֆիրընա

Նայէլ օլմուշ էճզաճը։

Մէզքիւր բասթիլէր, թասամբ հայմ իթիրմէքլիյէ իրտամէթ իսէն եօլլարտա վուգուպուլան հէր նէվի պօղուգլուգլար իչէն եէնի վէ հէքիմլիք սանաթը թապիի գանունլարընա բրէք մուվաֆֆէգ պիր մուալիճէնիր պու։ Մէզքիւր մուալիճէնին թէրթիպարընտա Վէյշի սուբ